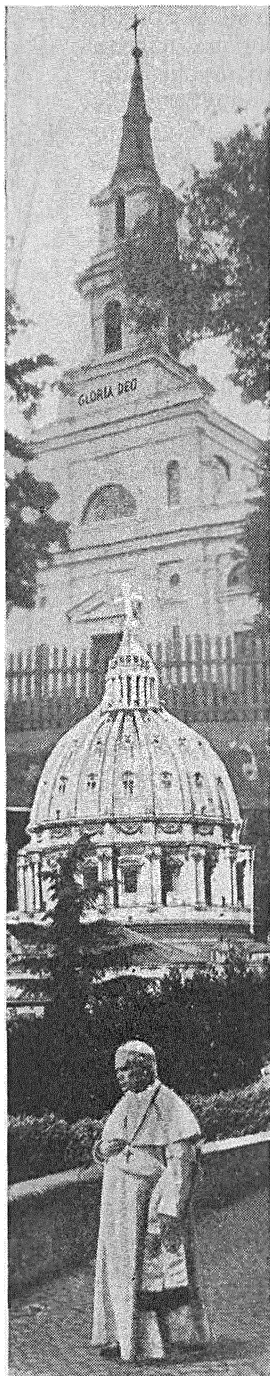
LA BRACE

| Hod. XV | LISTAPAD - SNIEZAN 1964 | N. 80 |

Biela-ruskaja reli-hijna- **ŹNIČ** adra-dženskaja časopis

Adres Red: Roma, v. Trionfale, 6415 | Hadav. padp. 2 dal., 1 paasobn. 15 cent.

IZ SABORU NA KANHRES

Vyniatkavy
N. 80 Znicu
u pamiac i česc
PAPIESKAJ
PIALHRYMKI
na
EUCH. KANHRES
u
Indyi

Miž II Vatykanskim Saboram i Eucharystyčnym Kanhresam Internacyjanalnym isnuje hłybokaja suviaź. Tamu i terminy adbyćcia henych vialikich padziejaü takija blizkija: Kanhres źjaülajecca jakby niejkim zaviaršenniem treciaje fazy (Sesyi) Saboru, kali nie pradoüžanniem. Šmat Kardynałaü i kala 300 Biskupaü, što adrazu iz Auli Sabarovaj łučyli ü Bombay pieražyvajučy mo' padobnyja üražanni j dumki z manifestacyjaü Kanhresu, jak pieražyvali j vynosili z Heneralnych Zybranniaü Saboru. U centralnym «Ovali» kanhresavym narody mahčymuć ujaülać sabie pieršyja paznàki abnoülenaj najaünaści Śv. Eklezii ü modernym

śviecie, što byli mètaj razvažannia ü dakumantalnych pastanovaü Saboru, užo aprabavanych i apavieščanych, ci jašče čakajučych paćvierdžannia j ahłašennia.

Pierš za üsio Kanstytucyja Śviatoj Liturhii (hl. N 78 Žn) miecimie prachtyku svajho üviadziennia ü žyćcio u vabradach i ceremonijach pry histaryčnym Kanhresavym Aütary. Apošniaja instrukcyja, što üvodzić niekatoryja źmieny ü strukturu Imšy =Liturhii śv., za vyniatkavym dazvołam budzie ü Bomayu aktyvizavana pierad ahulna prypisanym terminam (7. Sakavika) dla całaha śvietu, imienna ü prabiehu Kanhresu ad 28.XI - 6.XII.

A tak vialiki zbor z rožnarodnych krajoü, nacyjaü i arhanizacyjaü u asobie Dastojnych Herarchaü i cyvilnych pradstaünikoü dy masaü Viernikaü — jak nia treba lepš dajuć nahodu užyćciavić i pryncypy dy ideały Ekumenizmu, prapahavanaha j dekretavanaha na Sabory.

Pytannie hoładu j bizdolla siarod narodaü, tak žyva debatavanaje na Sabory, mahutnym echam adbiłasia i ü kankretyzujučych jaho naradach kanhresavaj « Seminaryi ü spravie « Alimentacyi j Zdaroüja », arhanizavanaj ü supracoünictvie z FAO, jejnym Staršynioju.

Asobnaja Seminaryja Teolohičnaja studjuje prablemy danaraülennia Eklezii da kultury kažnaha kraju i dyalohu z niachryścijanami, ab jakim Pavał VI havoryć u Encyklicy « Eklezijam Suam ». U Indyjach faktyčna j znajchodzicca vializarnaja balšynia tych niachryscijan ; i voś u hetkim krai Eucharystyčny Internacyjanalny Kanhres z całaj svajoj ceremonijalna-manifestacyjnaj vializarnaściu dy hłybinioj ducha i daje mahčymaść parazumlennia miž ludźmi dobraje voli, kab zatryumfavali valory =vartaści moralnyja j duchovyja na sianniašnim, zahrožanym mataryjalistyčnym technicyzmam, śviecie.

ŽMIEŃKA UVODNYCH VIEDAMAK

Internacyjanalny Eucharystyčny Kanhres naahuł = heta üračysty, arhanizavany ü maštabie internacyjanalnym j vysokamastackim, manifestacyjny kult Najśviaciejšaj Eucharystyi z metaj pahłyblennia j pašyrennia jaho.

Hetkija Kanhresy üziali svoj pačatak i racyju z małoha pabožna inicytyünaha ziernìaci u Francyi (Lille) ü 1881 h., ü paru zastrašajuča razbujanaha liberalizmu, mataryjalizmu j ateizmu publičnaha žyćcia. Meta i sproba addać toje žyćcio Bohu =Zbavicielu praz pabožna-publičnuju manifestacyju kultu eucharystyčnaha akazałasia tak trapnaj, vyčuvajučaj patrebu, što manifestacyi tyja pačali vielmi chutka j bujna raźvivacca, nabirajučy razmachu internacyjanalnaha, pieramohšy perfidna-putajučyja pieraškody biazbožža.

Našy čytačy nia üśpieli zabyć hłyboka pieražytych uražänniaü z 37 (hl. Znič N57) takoha Kanhresu ü niamieckim Münchenie pierad čatyrma hadami, jak voś pramanifestavaüsia na üvieś śviet — nastupny, 38-my, ü indyjskim Bombayu, jašče słaüniejšy i hłybiejšy, bo ü atmasfery adbyvajučahasia Ekumeničnaha Saboru, by ü *advencie* novych časaü, *novaha*, praśvietlenaha Eucharystyjaj *čałavieka* — jak vieścić pravodnaja tema jahona.

« A D V E N T »

Uvieś śviet jość praniàty siannia atmasferaju Adventu. Üsio bo zahrožana, üsio ü niebiaśpiecy zdajecca voś-voś rùchnie, üsio takoje niapeünaje, pravizaryčnaje, nikčomaje. Žyćcio, narody, dziaržavy, kultura, čałaviek sam — vyhladajuć by na piarèdadni Sudnaha Dnia...

I toje žyćcio, narody, dziaržavy, cyvilizacyja, čałaviek sam, ü ich raspačnaj samocie čakajuć tropatnyja. Nia viedajuć dzie i kali, nia viedajuć kaho i čaho, ale čakajuć. Moža niešta zdarycca, moža nièchta pryjdzie. Naviet — pavinna, kab adchilić nienapraünaje.

I voś užo stałasia : užo pryjšoü, užo siarod nas! — vivatuje ludzkaja massa Bombaju...

Prybyü apostał miru =zhody, brackaści miž ludźmi. Pryśpieü pratektar nad biednymi, upaśledžanymi, biazdomnymi, nad prahnučymi j smahnučymi. Pryjšła suciecha i padtrymka ludziam dobraje voli. I nadałà sens žyćciu. I vyjaülaje narodam ichnija cennyja skarby. Pakazvaje dziaržavam abaviazak i metu. Vyvyšaje kulturnyja cennaści. Adrodžvaje čałavieka. Adnaülaje śviet. Chto im jość?

Heta Eklezija =Subožnia Sviataja Sabornaja, što adśviažyła svajo pasłanstva ad Zbaviciela i prezentuje jaho śvietu. Heta Vikary Chrystusa, jaki pierasłuchaü jaho toje pasłanstva ü pačatkavaj całasnaści, tam, dzie jano vyhłašana było pieršy raz. Heta — Pavał VI, Papa dyalohu, raspačataha ü Bombay, kab ahłasić jaho śvietu.

« My nikoli ničoha padobnaha na üsim śviecie nie ahladali — piša 4.XII.hh. « Blitz », adzin z najpapularniejšych tydniavikoü Bombaju. — Ovacyja, jakoju Bombaj abdzialiü Papu, heta było niešta ü najvyšejšaj stupieni zdumieünaje, paražajuča-vialikazarnaje, isna cudoünaje ! Imperatary =Karali, Prezydenty, dziaržaüniki, byli vitanyja j vialičanyja na hetaj ziamli Gandhi, Neru dy mirnaha suisnavannia. My byli śvietkami pačesnaha pryvietu Karalevie Kommenveltu, Eisenhaueru, Chruščovu, Čiu En Lau, Šachu Iran, Nasseru i Titu, Sukarno dy inšym vysokadastojnikam, tryumfalna haściüšym u našaj stalicy j druhich indyjskich haradoch. Ale voś hety pakorny Božy Pailhrym, Vikary Chrystusa mieü pryniaćcie, pieravyšajučaje üsie ».

Hety kamentar « Blitza » padzialała üsia indyjskaja j internacyjanalnaja presa. Čamu takaja sensacyja?

BOMBAY

Heta adzin z važniejšych portaŭ Indyjskaha Akijanu — na małoj malaŭničaj atocy zalivu Oman, spałučany z kantynentam adnoj tolki štučnaj vulicaj — siannia ličyć 4 miljony nasielnictva.

Chryścijanstva zanios tudy jšče pieršabytnąje šv. Tamaš Apost. Ale nia sudžana było jamu adrazu raźvicca. Tolki paźniejšyja misyi, pačynajučy z 15 st., Franciškanaŭ, Jezuitaŭ (šv. Franciš Ksavery), Aŭhustyjanaŭ, Bonifratraŭ dy inš. spryčynialisia da značniejšaha raźvićcia. Tak što siahonnia Bombajskaja archidyjecezyja ličyć 11 dekanataŭ, 96 parachvijaŭ z 417-ciu śviatarami j 348, 455 viernikami — na ahulny lik katalikoŭ u całaj Indyi bolej 6-ci miljonaŭ (a chryscijan naahuł 8 miljonaŭ z pałavinaju). Akcyja katalickaja staić dobra, maje 317 hramad, 87 hurtkoŭ Lehijonu Maryi, 45 arhanizacyjaŭ dabradziejnych, 12 Hospitaloŭ dy inš. U 4-ch kadencyjach burmistrami Bombaju byli kataliki. Pabajvalisia, što pa atrymanni niezaležnaści, chryścijanstva ŭ Indyi padupadzie, a akazałasia — naadvarot: pierad 40 hadami katalikoŭ Indyi było 2 milj., a sionnia — bolej 6-ci. 400 miljanovy Induizm — indyjskaja relihija — z natury svaje filazafičnaje dyj lišniaha razdrablennia nie pradstaŭlaje saboju praślednaj niebiaśpieki dahetul, prynamś z hledzišča raźvićciova-daktrynalnaha. Z hetaha aspektu

Što z siabie pradstaŭlaje Induizm?

Nehru daŭ voś hetki adkaz: « Induizm jak viera jošć niešta nieakreślenaje šmatbakovaje — *ŭsio dla ŭsich*; jaho vielmi trudna aznačyć; ciažka naviet skazać, ci jon jošć relihijaj, ci nia jošć, u aktualnym sensie hetaha słova. U svajoj sianniašniaj formie dyj u minułaj, zrešty, jon abyjmaje šmat vyznanniaŭ i prachtyk ad najbolej uzvyšnych da najbolš vulgarnych, časta ŭzajemasupiarečnych « (Adkryćcio Indyi » bač. 63).

Mahatma Gandi prabavaŭ apisać Induizm hetak: « Kalib pryjšłosia mnie akreślić Indù, dyk mohby prosta skazać: jošć jon šukanniem praŭdy niavymusovymi sposabami. Moža chtoś np. nia vieryć u Boha i ŭvažacca šče za Indù. Induizm heta šukannie biaz pozy ščyraj praŭdy... (tamža).

Jak i Hellenizm, Indù abaznačaje nastanovu (pazycyju?) adnosna realnaści (rečaisnaści), nia toje razumovaje ziamnoje, ale relihijna-mistyčnaje, nadziemnaje realnaści. Induizm, jak i Dudaizm, jošć relihijaj nacyjanalnaj (samo słova « indu » abaznačaje « indyjec »), nie dohmatyčnaj = Boham abjaŭlenaj, Indu šukaje Absoluta, ale nie zabaviazvajecca dohmami. Induizm, jak relihija, nia mieŭ nijakaha zasnaŭnika, a raźviŭsia samaciokam z žyćcià; nia maje navučajučaha autarytetu; jak choča, tak vieryć: moža być monistam, ci politeistam, a naviet i zusim niavierućym — i adnačasna ŭvažacca za Indù. Heta byccam adnak nie pieraškadžaje, što naahuł viera ŭ duchovuju realnaść u śviet duchovy — jakajab ni była jaho natura — isnuje, i pieravahu henaha śvietu nad fenomenalnym mataryjalnym pryznajecca. Daktryna ab im ujaŭlaje sabie realnaść « Atman » i « Brahman »; pieršaje heta niešta padobnaje da dušy, a druhoje moŭ baza krynica ŭsiaho = bostva (?); spałučennież miž hetymi realnaściami — davodzić da zbaŭlennaha ščaścia...

Historyja Indù ŭ svaim šmatviakavym raźvićci notuje 4 peryjady Pieršy ź ich vyvodzicca byccam ad 2-tysiačnaha da 600-taha hodu pierad Chrystom... Heta peryjad « Vedy ». Dla biełarusaŭ mo nie biez značennia budzie toje, što heta słova ŭ biełaruskim pierakładzie abaznačaje « viedu » = śviatyja knihi viedy — ci nia symptomatyčnaja heta identyčnaść laksyčnaja j etymoholičnaja?...

U 4-tym peryjadzie ad 1750 i dasiannia — Induizm uvajchodzić u kantakt, choć lišnie aściarožny, z misyjnym chryścijanstvam na poli filazafičnym, mastackim, sacyjalnym, pedahohičnym. Pry šyrokataleranthaj sionniešniaj Kanstytucyi Indyjskaj adkryvajucca mahčymaści dla dyalohu efektyŭniejšaha.

Aktualny Internacyjan. Kanhres Euch. i vizyta Papy — pieršy krok da hetaha. Try dni vizyty Vikaraha Chrystovaha zakasujuć — spadziajomsia — 3 apošnija stahoddzi niedavieru i uvydatniać duchovyja vartaści Chryścijanstva.

Vosim vierchodzkich pradstaŭnikoŭ indyjskich relihijaŭ padpisali pryvietny dakumant čakanaj vizyty Papy, ŭ jakim havaryłasia: « Vizyta Ajca Sv. pryjmajecca jak pravodžannie talerancyi miž ludźmi dobraje voli, kab kinuć lozung dobraje nadziei narodam Indyi ŭ ichnim zmahanni z hoładam dy zaachvocić ich da ideałaŭ zhody, lubaści, praŭdy ŭ imia Božaje » Miž padpisanymi fihurujuć takija persony jak Arya Wansa Mahathara prezydent buddyjsk. T-va; Iman Musulman Sayed Hamid; Dr. Sing — Bp Metadystaŭ; vydatnyja pradstaŭniki Induizmu. Pry radyjovych mahčymaściach Papa pramaŭlaŭ da 450 milj. Induistaŭ. (Naahuł Jaho Sviataść vyhłasiŭ tam 30 pramovaŭ).

INT. EUCHARYSTYČNY KANHRES U BOMBAY

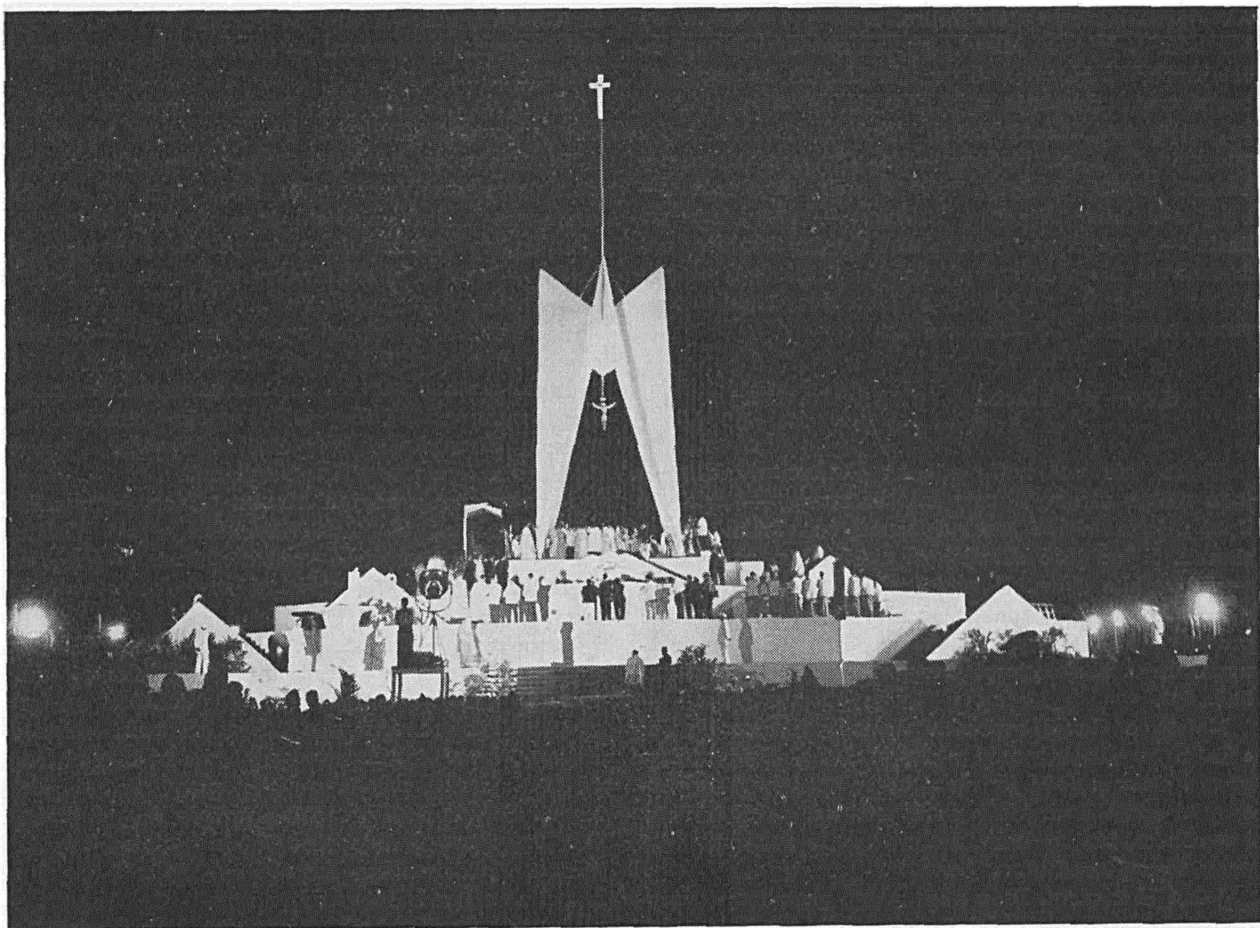
Adkryćcio jaho adbyłosia 28 h.m. U h. 17 tamtejšaha času, a ŭ 12, 30 europ. času JEm. Kardynał Ryhory-Piotr Agagianijan, Prefekt SKanhr. Prapahandy Viery ŭ hodnaści Papskaha Lehata, dakanaŭ solenny ingres (uvojście) ŭ vialikazarny adumysłovy « Oval » u stalicy Indyi Bombayu, dzie uładžana centralny Autar Kanhresu na ŭzvyššy jakich 10 metraŭ ad ziamli.

Jon lahońka ale solenna z prastorna-ŭzvyšnaha parteru « Ovalu » uznosicca i možna byłob nazvać pieršym paviercham u formie prostakutnika praz šyrokija piatnaccacistupiennyja schody. Hetkich pavierchaŭ 4 i čym vyšejšyja, tym vuziejšyja, až da apošniaha, dzie usnosicca sama mensa i baldachim aŭtara vysozny bieleńki, nahadvajučy moŭ subtelny budan « Prybytak Božy » biblijny. 4 pilony — heta vynosnyja trykutniki ŭniz vastryjom, a ŭvierch šyrynioj, tak što ŭviersie sutykajučysia tvorać formu jakby tryzubu. Každaja starana baldachimu pradstaŭlaje trykutnuju atvorynu vastryjom uvierch; a ŭ punkcie ich sutyku spuskajecca ŭniz vialiki nieabchodny dla liturhii kryž, vábiačy voka i serca, uprytamniajučy Kalvaryju, jakuju prypaminaje i adnaŭlaje Eucharystyčnaja Achviara. A vysozna nad biełym tabernakulum stralaje ŭ

nieba — na tonieńkaj stalovaj ledź prykmietnaj tyčynie — druhi załočany jasny kryž, bačny z vialikaj dalačyni kažnamu, naviet płyvajučamu na adkrytym akijanie j šukajučamu biaśpiečnaha portu, dzieb moh uspakoić i zadavolić svaju vieru j nadzieju...

Budavaŭ hety Oval i Autar małady inžynier z Kalkutty — Suraj P. Subbewal — u duchu sučasnaha mastactva, jakoje nia moža ihnaravać funkcyjanalnaści. Jon hetkimi słavami zdefinijavaŭ svaju kancepcyju : « Aŭtar adkazvaje liturhičnym vymahanniam : stvaraje atmasferu malitvy, uvidavočnivaje vyšejšaść Boha nad śvietam, ducha nad materyjaj, viečnaści nad dačasnaściu »...

Uchod u jaho adbyŭsia pad akompanijament piejanaha adumysłovaha Hymnu Kanhresavaha mnohatysiačnymi masami viernikaŭ, napaŭniajučych « Oval ». Sieŭšy pierad autarom na tronie, Jaho Eminencyja adčytaŭ bullu svajho upaŭnavažannia da adkryćcia Kanhresu, jaki zarazža j ahłasiŭ adkrytym. Paśla hetaha aktu adbyłosia uračystaje vystaŭlennie Najśviaciejšaha Sakramantu na autary dla adoracyi. Pry hetaj hrandyjozna uračystaj rytualna-čaroŭnaj pačatk. ceremonii asystavała 10 Kardynałaŭ, sotni Biskupaŭ z roznych krajoŭ i nacyjaŭ śvietu dy najvyšejšyja pradstaŭniki *Dziaržnaŭnaje Ŭłady, miž jakimi* Vice-Prezydent Indyi, Doktar Zakir Hussein.

Ale ŭvieś Bombey žyŭ užo ŭ napružanym čakanni prybyćcia j udziejnictva ŭ Kanhresie JAHO SVIATASCI PAPY PAŬŁA VI. « Hety Kanhres stanović saboju asablivuju histaryčnuju padzieju Katalickaje Eklezii ŭ Indyi dy mo adzinuju ŭ historyi našaha staravietnaha kraju » — aśvietčyŭ u radyjapasłanni adkryćciovym JEm. Kardynał Gracias, Archbp Bombayu. — Prypomniŭšy dalej ab vybary hetaha miesta na Kanhres Papaj Jana XXIII, Purpurat, padaŭ da viedąma, što dni hetaj solennaj Eucharystyčnaj Manifestacyi buduć praviedzieny ŭ duchu Chrystovym, jaki tak miłaserdziŭsia nad hałodnymi. Hetym Kanhresam Sviataja Eklezija u złucy ź jejnym Najśv. Fundataram choča, achviaravać siabie i ceły śviet Bohu ŭ akcie pakornaje padziaki. Takža i Papa prybudzie na naš Kanhres Eucharystyčny z ducham « *Słuhi słuh Božych* »...

I zakončyŭ Jaho Eminencyja svaju radyjapramovu adciemlivajučy (akcentujučy) duchova-relihijnyja valory indyjskaje dušy, jany vyrazna pakažucca ŭ hetych śvietych kanhresovych dniach, što : my nia majem mo hetulki zołata j sierabra, zatoje majem — i heta jość naša słava — ščyruju vieru ŭ Boha, a duša naša dadna prasočana spadzievaj na Božuju Achovu ».

U hutarkach paśla Jaho Eminencyja, Haspadar Kanhresu, Card Gratias, aśvietčyŭ, što viestka ab prybyćci Papy da Bombayu była spatkana ŭ cełaj Indyi ź niabyvałym entuzyjazmam i radasnaściu. Byli publikavanyja šmatjakija pryviety ad roznych relihijnych, sacyjalnych i palityčnych kruhoŭ. Naahuł usia presa z adnadušnaj prychilnaściu pryniała vizytacyjnuju decyzyju Jaho Sviataści adnosna asabistaha udziejnictva ŭ Kanhresie,

padkreślivajučy z zadavalenniem, što paśla Śv. Ziamli, pieršaj stalicaj papskaj vizyty budzie Bombay, uchodnaja brama ŭ Indyju, jakaja, zadziniajučy tak roznych nasielnikaŭ, źjaŭlajecca jakby symbalem talerancyjnaha j haścinnaha ducha indyjskaha narodu.

Z nahody Kanhresu užo adbylisia ŭ Bombayu važnyja internacyjanalnyja assamblei : np : Seminaryja teolohičnaja, Seminar. katechetyčnaja, Seminar. « adžyŭlalnaja j zdaraŭlanaja». Z-pamiž kanhresaŭ tam fihurujuć: 3 zjezdy katalickich medykaŭ Azii ; źjezd Apostolatu Śvieckich u Azyi ; hadavy źjezd Tavarystva Katalickich Hospitalaŭ u Indyi ; Azijacki zjezd infermjeraŭ katalickich ihp.

Šmat takža Vystavaŭ : « Čałaviek Novy » jakaja hrafična pradstaŭlaje heneralnuju temu Kanhresu ; Vystava knižak relihijnych, modernych śviatyniaŭ, pieravažna niamieckich i francuzkich.

Pieršy dzień XXXVIII Internacyjanalnaha Kanhresu Eucharystyčnaha raspačaŭsia solennaj Liturhijaj u armenskim abradzie (ź jakoha pachodzić i Papaski Lehat JEm. Kard. Agagianian) u Katedry Najśviaciejšaha Imia Jezus, i hrandyjoznaj zborkaj moładzi na arenie Ovalu, teatru hałoŭnych manifestacyjaŭ. Tutža mieła miesca i hetak zvanaja « Statio Orbis » = pantyfikalnaja Služba, celebravana JEm. samym Lehatam, Kardynałam Agagianjanam.

Parallelna z relihijnymi ceremonijami adbylisia roznyja assamblei j studyi, jak np ; pasiedžannia « Apostolatu Laikaŭ u Azii » ; Hadavy Schod « Indyjskaha Tava-va Špitaloŭ Katalickich »; u « University Convocation Holl» adbyłosia pasiedž. Eucharyst. Kanhresu na temu : « Abiaśpieka ad Hoładu ».

Usie hetyja imprezy Kanhresu stanoviać jakby aureolu, čerpajučuju svajo śviatło, aduchaŭlennie i syntezu z Najśviaciejšaha Sakramantu, što śviaciŭ vystaŭleny ad samaha raspačaćcia Kanhresu na centralnym autary « Ovalu » ź illuminavanym Kryžam i až da kanca Kanhresu pasyłaŭ svaje kasuli, čaroŭna adśviatlànyja navisajučym nad aŭtarom baldachimam. A kruhom, jakby mahutna pryciahanaja hetym kryžam, kasmapalitnaja massa molačahasia narodu !

Da hetaha mora narodu pramaŭlaŭ JEm. Kardynał Lehat, dziakujučy za supracu pry naładžvanni Kanhresu z boku viernikaŭ i Ŭłady, padkreślivajučy zasłuhi ŭsich pry toj asablivaści, što vièlič Kanhresu ničuć nia mienšaja, kali nia bolšaja, choć i uładžvajecca jon u krai nia sucelna chryscijanskim, a tymbolej katalickim, jak papiarednija Kanhresy. Vièlič henu padkreślivaje Dast. Pramoŭca jašče j blizkaj udziejnaściu Śviatoha Ajca. Vice-Prezydent Indyi Zakir Hussein, vitajučy Kanhres, adciemiŭ važnaść jaho vyniku : što napeŭna pakinie pa sabie hłybiejšaje ŭzajemazrazumiennie miž narodami j dziaržavami dy spryčynicca da lepšaha sacyjalnaha ładu biaz dyskryminacyi, vyzysku i nietolerantnaści.

Pramaŭlali dalej Kardynał Indyi JEm. Valeryjan Gratias, paśla Archbp Heenan Westminsteru, jaki z'ilustravaŭ temu Kanhresu : « Eucharistia i Čałaviek Novy ». Ŭkancy čytany byŭ List Jaho Śviataści Paŭła VI, jaki miž inšymi cennymi zauvahami, adciemiŭ, što siannišni śviet zahràzły ŭ mataryjalizmie treba padniać na duchovaje ŭzvyšša...

Nastupny dzień po-za eucharystyčnymi nabaženstvami adznačyŭsia manifestacyjami Studenckaj Moładzi, asabliva Universytetu Śv. Franciša Ksaveraha Ajcoŭ Jezuitaŭ, i JOC Intern. Arhan. Moładzi Katalickaj ; takža rabotnickaj, reprezentavanaj 20 -ciu tysiačami udziejnikaŭ.

Ale śpiašajemsia z najbolej sensacyjnaj viestkaj dla našych čytačoŭ.

U hadzinie 12, 47 našaha času a 17, 27 indyjskaha burliva zašumieli aplaŭzy, vitajučyja pieršaje źjaŭlennie aeroplanu na niebaschile portu Santa Cruz, dzie masy narodu na čale z Viceprezydent. Indyi Zakir Hussainam, Premjeram Ministraŭ Lal Bad Shastri, Spadaryniaj (dačkoj) Gandhi, Ministram infarmacyi, Kardynałami j druhimi pradstaŭnikami, čakali hetaho aeroplanu, pryniosšaha na svaich bystralotnych kryllach za 8 hadz. Jaho Sviataść Papu Paŭła VI z 14-ciu najbližejšymi supraconikami. Ad samaha rannia raiłasia ŭžo na darohach ad achvotnikaŭ pieršaha pryvitannia tak niazvyčajnaha Hościa. Bolš tysiačy karespandentaŭ, sotni kinovych aparatčykaŭ, taptałasia la samaj trybuny pryvitalnaje, kab mahčy jaknajlepiej ułavić hety histaryčny mament, kab raskazać śvietu ab im žyva, j abudzić niezabyŭnaje ŭražannie.

U h. 12, 47 aeroplan zvany « NANGA PARBAT » zaviravàŭ urešcie nad samym aerodromam i pryziamiŭsia, a 12, 57 bieleńkaja fihura Paŭła VI pakazałasia ŭ atvory aeroplanu j šyrokim ajcoŭska-vietlivym gestam vitalnym adkazała vivatujučym massam ; zharnuŭ paśla indyjskim zvyčajem ruki i ŭźniaŭšy pravuju — pabahasłaviŭ usich. Paśla pryvietu ad pradstaŭnictvaŭ, ŭstupiŭ na pačesnuju trybunu. Zahučeŭ zaraz ad vajskovaje arkiestry Hymn Papieski j Nacyjanalny Hymn Indyjski, echa ad jakich pakaciłasia ŭ narodnyja masy...

« Heta vialiki honar dla mianie — adazvaŭsia ŭrešcie pieršy vitalnik Viceprezydent, — źviartacca da Vašaj Śviataści z haračym pryvietam ad imia indyjskaha narodu. My hłyboka praniatyja vialikim honaram, jakim abdaryli nas, vybirajučy na pieršuju svaju vizytu zahraničnuju naš kraj Indyju. Duchoŭny autarytet, jaki Vy reprezentujecie dy ideał šukannia supakoju =zhody, za jakim zaŭsiody navàžana vyskàzvajeciesia — zakončyŭ Husain — stanoviać saboju vuhłavy kamień staraindyjskaje mudraje spadčyny, što źjaŭlajecca pasłanstvam praŭdy i biasprymusovaści ».

Na heta Jaho Śviataść adkazaŭ : « Ciešymsia z pryjemnaściu j honaram z hetaha spatkannia j dziakujem za tak vietlivuju fatyhu prybyćcia siudy na pryvitannie Nas u Vašym Kraji dy vykazvajem Naš pavažalny pryviet Vam dy ŭsim Siabrom Indyjskaha Uradu. My nadta rady, što znajšlisia siarod indyjskaha narodu z nahody vialikavažnaha zdarennia relihijnaha, Eucharystyčnaha Kanhresu Internacyjanalnaha ŭ Bombaju. Narešcie možam

paznać hety vialiki ludny Kraj dy vyjavić Našu pryjaźń i podziŭ vialikamu j šlachotnamu Indyjskamu Narodu, niautomnamu turbotniku ab supakoi =zhodzie na śviecie j pamysnaści ŭ suładździ ź inšymi narodami śvietu. Pryjchodzim da Vas jak pialhrym taho supakoju =miru, pahodnaha zadavalennia i lubaści. Vitajem usich žycharoŭ Indyi, kažnaha paasobnaha mužčynu, žančynu j dziacinu, i abyjmajem našym pryvietam usie narody Azii dy śvietu ; kab zaŭsiody pamiatàli, što ŭsie ludzi na śviecie jość bratami pad Božaj Ajcoŭskaściu ; kab spasobilisia ŭzajemna lubicca, šanavacca, nie pasiahajučy na pravy naturalnyja inšych, a dbajučy ab praŭdzie, spraviadlivaści j lubaści. Dla hetych voś dabražadańniaŭ — zakončyŭ Pavał VI — My j achviarujemo malitvy na Kanhresie, ŭzyvajučy na ŭsich Vas, što słuchajecie nas, jaknajbahaciejšych daraŭ Božaha bahasłaŭlenstva ! Džiaj Hind ! Chaj žyvie Indyja ! ».

Paśla hetaj pramovy J. Śviataść u supravadženni JEm. miascovaha Kardynała j Vice-prezydenta dajšoŭ da svajho autamabilu i rušyŭ, papiaradžany daŭžeznaj, dźviochtysiačnaj mo, źviatoju, da Bombaju, stojačy ŭ mašyni ź biełym bukietam achviaravanym i bahasłaviačy naprava-naleva praz usiu tryccacikilametravuju darohu vivatujučyja hramady narodu, śpiašajučaha z aeroportu u kanhresavy « Oval » — centr usich ceremonijaŭ.

Horad abdzialiŭ Hościa takim spatkanniem i pryniaćciem, jakoje pieravyšaje ŭsiakuju imahinacyju. Usie prysutnyja dy udziejniki prybyćcia i ingresu Papy, europejcy, afrykancy, amerykancy, adnazhodna śvietčać, što nikoli ničoha padobnaha tak hrandyjoznaha, entuzyjastyčnaha, solennaha j kranajučaha, nia vidzieli ŭ śviecie.

Kali ŭ h. 19, 15 ind. času Papa nareščie paśla paŭtaryhadzinnaha tryumfalnaha pachodu dastaŭsia praz hušču malebnikaŭ da centralnaha Autara ŭ Ovalu, zalitym narodam i znajšoŭsia na padrychtavanym dla Jaho ŭzvyšsy, ŭ adkaz na šał radasnych ovacyjaŭ (jak skazała presa), pramoviŭ :

« Tamu što pieršaj metaj Našaj padarožy ŭ Indyju udziejničać u Eŭcharystyčnym Kanhresie Internacyjanalnym, pierša — paśla spatkannia na parozie hetaha vialikaha Kraju — Naša vizyta j pryviet dla Vas, što adorujecie tut i słavicie Tajnicu Božuju Najśviaciejšaha Sakramantu. My prybyli siudy, kab zapeŭnić vas ab Našaj čułaj i niaupynnaj ab vas turbocie, našaj maličvie. Z sercam poŭnym ajcoŭskaj čułaści j radaści udzialajem vam dy ŭsim vašym najdaražejšym asablivaha Našaha Apostalsk. Bahasłaŭlenstva.

Paśla karocieńkaha adpačynku ŭ rezydencyi Archbpa i zarazža taho pieršaha dnia paśpiašyŭ u Katedru Imia Jezus dzie adpraviŭ Imšu Sviatuju j pramoviŭ da 36 zakonnickich Ordenaŭ i tysiačaŭ zakonnic z usiaje Indyi.

Nastupny dzień 3 śniežnia miž 9 i 11 pryniaccie ŭ indyjskich uładaŭ Bombaju. Asabliva cikavaja vizyta u Prezydenta Indyji Ra-

dhakrishnan, z abustaronnymi pramov. u niadoŭhich ale źmiastoŭnych słovach i paŭhadzinnaj biasiedaj dy zamienajŭ cenn. arunkami.

U PREZYDENTA

U h.12 — vizyta Jaho Sviataści u Prezydenta ŭ nadakijanskim pałacy Gubernataratu Maharashtra na Malabarskim uzhorji. Paśla pryvitalnych aktaŭ Papa i Prezydent, siedziačy na bieł-załatych fotelach pierad partretam Mahatma Gandi, mo z paŭhadziny praviali na pryjacielskaj hutarcy. Prezydent zabraŭ słova :

« My ščaślivyja, što majem Vas, Pryjacielu, siarod nas u hetym kraju. Viedajem, heta pieršaja vizyta, jakoju Papa ŭhanaravaŭ nas i doŭha budziem pamiatać jaje. My asabista ź vialikim zainteresavannie studyjavali katalickuju teolohiju, nia upuskajem ź viedama j taho, što za pieršabytnaha chryścijanstva śv. Tamaš Apostał prynios u naš kraj chryścijanskaje Abjaŭlennie. Vaša vizyta źjaŭlajecca moŭ paćvierdžanniem henaha Abjaŭlennia ŭ našych časach. My sočym z uvahaj i prabieh Ekumeničnaha Saboru ŭ Rymie j niama sumnivu, što jahonyja Sesyi pryviaduć da novaj kancepcyi sutyku ź niechryścijanami. Najbolšaj bo aśpiracyjaj ludziej heta supraca iz ščyrym namieram i peŭnaściu suspalicca ŭ adnu adzinuju siamju Božuju. My sapraŭdy ščaślivy, Vaša Śviataść? »

A Papa adkazaŭ :

« Spadar Prezydent, pryjchodzim vykazać Vašaj Ekscelencyi ščyruju ŭdziačnaść za pry-

Pryviet Prezydentu. Vidniejšaja asoba zzadu naprava — heta dačka Gandi.

viet Našaha prybyćcia ŭ Indyju, za toj šlachotny gest i łaskavuju dabraspahadnaść Vašaj Ekscelencyi dy Indyjskaha Uradu, ščodra Nam akazanyja pry dźvioch nahodach : Internacyjanalnaha Eucharystyčnaha Kanhresu dy Našaje Pialhrymki na hetu vialikuju assambleju. Vykazvajem pašanu j podziŭ Naš Indyjskamu Narodu. Indyja pad Vašym vierchavodztvam pojdzie šlacham pamysnaści ŭ ščyraj supracy ź inšymi nacyjami śvietu. My vierym, što postup uhruntavany na spraviadlivaści j lubaści, tak žadanych dy prachtykavanych praz indyjski Narod, zdolejuć asiahnuć i adzinki, i siemji, i hramadztva. Dazvolcie vykazać Vašaj Ekscelencyi dabražadanni, kab cyvilnyja j moralnyja cnoty Indyjskaha Narodu, ŭnaśledžanyja ad takich mužoŭ, jak Mahatma Gandi dy Pandit Neru, mahli zapeŭnić pamysnaść, zhodu j sławu Narodu, robiačy jaho jašče słaŭniejšym hodnym pachvały ŭ całym śviecie. Prosim ad Boha Vam naharody ščodrych łaskaŭ za hetulki šlachotnaści ! ».

Nastupiła abmiena padarkami : ad Papy — 70.000 S na biednych Indyi j najvyš. adznaka załatoje astrohi « Kavaliera Christi ». Ad Prezydenta — z kości słaniovaj pulpit da Jmšału,

KALADNYJA I NOVAHODNIJA DABRAŽADANNI NAŠYM ČYTAČAM I SPAHADNIKAM

biurov. lampa z darahac. azdobaj i 20 tomaŭ ułasnaha autorstva z filazofii j historyi.

Kali dziviŭsia tak pracavitamu piśmienstvu, Radhakrishnan adkazaŭ: « Vaša Śviataść, My ŭdziačny za hetulki zainteresavannia našym narodam dy miram = zhodaj, što źjaŭlajecca najpavažniejšaj prablemaj, da vyrašennia jakoje śviet siannia paklikany. Maju nadzieju — dadaŭ — hetaja zhoda budzie budavanaj nia tolki na dahavorach palityčnych dy ekanamičnych, ale i na ŭzajemazrazumienni miž narodami kulturalnym i duchovym ».

Kala 12 pryniaćcie Dyplomat. Korpusu. Dalej — vizytacyja Ustanovaŭ školnych. A ŭ hadz 5 — kansekracyja novych Biskupaŭ na Kanhresavaj Płoščy. Źviedziny paśla vystavy. Prysutnaść na pokazovym balecie.

Pjatnicu 4 śnieżnia raspačaŭsia Imšoj = Liturhijaj. Jaho Śviataści ŭ h.8aj, dy adviedanniem siracinca. Całaje pieradpałudnie minuła na sustrečy z vučniami siarednich salezyjanskich škoł dy na adviedzinach Špitaloŭ niepaŭnaletnich. Pa paŭdni ŭ 5 h. Papa byŭ prysutny na płoščy kanhresavaj na ŭschodniaj Słužbie Božaj ŭ syromalabarskim abradzie, paśla jakoje bahasłaŭl. chvorych u inšym abradzie malabarskim, hetyja abrady ciešacca pachodžanniem an Św. Tamaša, Apostała Indyjaŭ. Hety dzień zakončyŭ Papa ŭ 9 h. (hl. b. 1)

DAROHAJU KRYŽA

razvažanniem mukaŭ ukryžavanaj Lubaści, Jezusa, dla adkuplennia śvietu byŭ ukaranavany heny symbaličny dzień, jaki Papa paśviaciŭ dla padtrymki cierpiačych siannia fizyčna i duchova-moralna... Razvažanniem tajomnaj suviazi ludzkich boleŭ i achviar z reasumujučym ich cierpiačym Zbavicielem... Jakža heta akazałasia vidavočnym dla vieručaj massy mistyčna-relihijnych duš indyjskich... Kali Jaho Śviataść asabista braŭ niaści kryž ad stacyi da stacyi razvažalnaj (hl. zdymku 1), usie pažyrali vačyma — ź jakoj biezahladnaj addanaściu Jon žadaje vykanać svaju misyju Chrystusavaha Vikaryja: ŭziać na svaje plečy ŭsiu ludzkuju niadolu!...

Dzień 5 XII začaŭsia Liturhijaj Papy dla Autarnaje Družyny Katedry dy inš. Pierad pałudniam — adviedziny Seminaryi, dzie zybrałasia j duchavienstva ŭ Maryjanskaj Sankturyi *Bandra*. Hetyja miascovaści Papa adviedvaŭ helikopteram, a na lotnisšča — autam i ŭ 11, 45 (16, 15 letakom italijskaj linii « All'Italia » — adlot pavarotny ŭ Rym.

« Našu ŭdziačnaść — kazaŭ raźvitvajučysia Jaho Śviataść — źviartajem da tych usich, chto spryčyniŭsia da hetak pamysnaj našaj vizyty. Pierš za ŭsio JExc. SpPrezydentu Indyi, jaki asabista prybyŭ na Našaje pryniaćcie; potym JE Premjeru z usimi Siabrami Uradu, jakija ŭhanaravali Nas svajoju prysutnaściu; cyvilnym uładam Bombaju; arhanizataram Kanhresu j ichnim supracoŭnikam dy ŭsiamu Narodu Indyjskamu, jaki tak haścinna pryniaŭ Nas. Našaja asablivaja ŭdziačnaść naležycca darahomu Synu Kar dynału Archbu Bombaju za Jahonyja hetulkija usłuhi. Z Našaha boku možam tolki adciemić: *ţut pakidajem naša serca!* My čujemsia jakby supolnymi hramadzianami moralnymi netaj ziamli, jakuju pakachali. My śladzim z hłybokim zacikaŭlenniem raźvićcio hetaha Kraju ŭ budučyni, napaminajučy Našych synoŭ katalickich lojalna spryčyniacca da praŭdzivaha raźvićcia Indyi. Viartajemsia ŭ Rym, niasučy z saboju niezabyŭny ŭspamin Našaj Pialhrymki dy ŭsich vietlivaściaŭ, Nam akazanych, jak vialiki ludzki relihijny davier adnosna Indyjskaha narodu.

Iz Našaha ščyraha serca — zakončyŭ Papa — ŭzyvajem na vas jaknajbahaciejšyja łaski Božyja. Boža bahasłaŭ Indyju! Džiaj Hind! »

Pralatajučy nad dziaržavami: Indyjaj, Pakistanam, Iranam, Irakam, Jordanijaj, Turcyjaj, Hrecyjaj — Jaho Śviataść z vysi 10 : 000 metr. latunskaha lotu, pasyłaŭ usim Prezydentam hetych krajoŭ svoj Pryviet.

PRACESYJA

Kanhres zakončyŭsia 6.XII padviečar hranryjoznaj ceremonijaj Eucharystyčnaje Pracesyi, paśla sumiesna celebravanaj łacinskaj Imšy praz Kardynałaŭ na čale ź J.Em.Lehatam Kard. Agagianijanam ŭ prysutnaści 300 Biskupaŭ, śviataroŭ dy sotniaŭ tysiač viernikaŭ, jakija ŭhołas recytavali adpaviednyja častki j piajaŭ 5-tysiačnaasabovy chor. Eucharystyčnyja śpievy, Hymn Kanhresu, Marš Papieski. Pa Imšy śv. rušyła solennaja Pracesyja z Ovalu da Katedry dla źmiaščennia tam Najśviaciejšaha Sakramantu, jaki ŭvieś čas byŭ vystaŭleny j adorovany ŭ Ovalu. Praciahałasia jana daŭhimi vulicami j nadmorjem pavolna, ŭžo j sonca pačało kłanicca k zachodu. Kardynał celebrans u karotkich, ale natchnionych słavach vymoŭna padziakavaŭ usim za ščyraje udziejnictva, zaachvočvajučy da žyćcia j pracy z Chrystusam i dla Chrystusa dy ŭłasnaje lepšaje doli.

Muzulmanie raskinuli auguralnyja ŭlotki...

Direttore respons.: Dott. A. FRUTAZ
Posta indir.: Dott. P. TATARYNOVIC
Roma, Via Trionfale, 6415

Z dazvolu
Duchoun Uladau
Tipolitografia Fausto Failli - Roma

Pubblicazione autorizzata dal Tribunale di Roma con decreto del 7-12-1950